

PROGRAM STUDIÓW FILOLOGIA POLSKA

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2020/2021

1. **KIERUNEK STUDIÓW: FILOLOGIA POLSKA**
2. **KOD ISCED: 0232 językoznawstwo i literaturoznawstwo**
3. **FORMA/ FORMY STUDIÓW: STACJONARNA/ NIESTACJONARNA**
4. **LICZBA SEMESTRÓW: 4**
5. **TUTUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: MAGISTER**
6. **PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI**
7. **DZIEDZINA NAUKI/SZTUKI: NAUKI HUMANISTYCZNE**
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA/ARTYSTYCZNA*: językoznawstwo – 66 ECTS (55%) - dyscyplina wiodąca, literaturoznawstwo – 54 ECTS (45%)**
9. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 61 (studia stacjonarne), 46 (studia niestacjonarne).
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów (w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS: 70;
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): 62 (wynika z wyboru bloku kształcenia + *seminarium magisterskie* + nowe media/ kultura i komunikacja + rozwój kompetencji osobistych i społecznych/ coaching przedsiębiorczości i marki osobistej); w przypadku bloku *nowoczesna polonistyka* – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (zał. 1) – program studiów umożliwia studentom wybór zajęć w grupie zajęć A, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Student realizujący blok nauczycielski z grupy przedmiotów podstawowych/kierunkowych dokonuje wyboru przedmiotu za 15 punktów ECTS (*seminarium magisterskie*).

- 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne: kierunek studiów przyporządkowano do nauk humanistycznych – liczba punktów z nauk społecznych = 5 ECTS (*nowe media/ kultura i komunikacja, rozwój kompetencji osobistych i społecznych/ coaching przedsiębiorczości i marki osobistej*); ponadto zajęcia z zakresu nauk społecznych realizowane są przez studentów, którzy wybrali blok nauczycielski – *nowoczesna polonistyka*
10. Łączna liczba godzin zajęć: 3000 – w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 1530 (studia stacjonarne); 1160 (studia niestacjonarne).

W programie studiów przewiduje się zajęcia z wykorzystaniem metod i technik nauczania na odległość w wymiarze 30 h.

11. **Koncepcja i cele kształcenia** (w tym opis sylwetki absolwenta):

Koncepcja kształcenia na kierunku *filologia polska* II stopnia (studia magisterskie) zakłada prowadzenie wyspecjalizowanych badań naukowych w zakresie językoznawstwa oraz literaturoznawstwa, a także dziedzin pokrewnych, oraz prowadzenie działalności edukacyjnej związanej przedmiotowo z dwiema dyscyplinami naukowymi (językoznawstwo, literaturoznawstwo).

Wysoko kwalifikowana kadra nauczycieli akademickich oferuje studentom:

- ciekawy, nowoczesny program studiów, uwzględniający najnowsze osiągnięcia nauk humanistycznych;
- atrakcyjne, interdyscyplinarne zajęcia;
- możliwość uczestniczenia w pracach studenckich kół naukowych oraz w projektach badawczych;
- dobrą atmosferę, wyzwalającą wyobraźnię i wspomagającą rozwój, a także zindywidualizowane, życzliwe podejście do spraw studenckich.

Najważniejszym celem kształcenia na kierunku *filologia polska* jest wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne związane z kulturą kształcenia filologów polskich. Realizacji tego celu służy odpowiedni, przemyślany plan studiów, obejmujący: przedmioty ogólne, wprowadzające studentów w zagadnienia związane m.in. z literaturą, językiem, korespondencją sztuk, metodologią badań nad literaturą i językiem, a także zajęcia specjalistyczne, obejmujące zagadnienia psychologiczno-pedagogiczne oraz z zakresu mediów, reklamy, form zarządzania kulturą.

Dzięki różnorodnej ofercie edukacyjnej, realizowanej zarówno przez teoretyków, jak i praktyków, kształtuje się kompetencje związane z filologią, przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym, ogólnokulturowym. Realizacja zamierzonych zadań odbywa się w poczuciu odpowiedzialności za edukowanie elit życia społecznego, kulturalnego i naukowego w naszym regionie i kraju. Dokłada się wszelkich starań, aby zapewnić studentom warunki optymalnego rozwoju. W tym celu stosuje się rozwiązania umożliwiające indywidualizację procesu dydaktycznego. Szczególnym wsparciem obejmuje się studentów wykazujących predyspozycje do pracy naukowej.

Student jako filolog:

- zdobywa pogłębioną wiedzę humanistyczną zarówno z zakresu wybranych dziedzin literatury, języka, kultury i sztuki, teorii komunikacji, psychologii, pedagogiki;
- nabywa umiejętność analizy i interpretacji zjawisk kultury;
- wzbogaca wiedzę o kulturze i cywilizacji;

- nabywa umiejętności w zakresie analizy dzieł sztuki (sztuk plastycznych, teatru, filmu) i multimedialnych;
- poszerza wiedzę na temat różnych sytuacji komunikacyjnych; jest świadomym uczestnikiem komunikacji masowej i globalnej oraz zakłóceń, które pojawiają się w tym obszarze;
- nabywa wiedzę na temat analizy współczesnych zjawisk antropologicznych, w tym kultury regionalnej i lokalnej.

Bloki merytoryczne (przedmioty do wyboru) umożliwiają studentom uczenie się w ramach specjalizacji nauczycielskiej i nienauczycielskiej. Pierwszy blok przedmiotów do wyboru to grupa przedmiotów nauczycielskich, drugi to grupa przedmiotów nienauczycielskich (menedżersko-kulturowych).

Po zrealizowaniu ścieżki nauczycielskiej student otrzymuje kwalifikacje do nauczania języka polskiego na wszystkich etapach edukacyjnych.

1. Blok nauczycielski: nowoczesna polonistyka

Istotnym celem powstania bloku przedmiotów z zakresu nowoczesnej polonistyki było przygotowanie absolwentów do podjęcia samodzielnej aktywności na rynku pracy w charakterze nauczyciela polonisty. W związku z powyższym tak zorganizowano proces kształcenia na drugim stopniu, aby rozwijać potencjał studentów, zapewnić im maksymalnie kompletny poziom wiedzy i umiejętności polonistycznych, aby zasadniczy cel – wykształcenie polonisty, posiadającego wiedzę i kompetencje niezbędne do pracy w szkole – był do osiągnięcia w toku studiów.

Absolwent kierunku *filologia polska* (studia II stopnia), który zaliczył ścieżkę przedmiotów „nowoczesna polonistyka”, posiada gruntowną wiedzę i kompetencje z zakresu filologii polskiej, pozwalające rozumieć oraz badać zjawiska i procesy literackie, językowe i kulturowe przeszłości i współczesności; ma ponadto umiejętności pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych nauczyciela języka polskiego; jest wszechstronnie przygotowany do pracy filologicznej we współczesnej szkole, zna nowatorskie metody nauczania i pracy z młodzieżą, zwłaszcza na lekcjach języka polskiego, zdobył wiedzę oraz kompetencje pedagogiczne i metodyczne, a także informacje o funkcjonowaniu współczesnego szkolnictwa i procesów doskonalenia zawodowego.

2. Blok nienauczycielski: menedżer kultury

Istotnym celem powstania bloku merytorycznego menedżer kultury było przygotowanie absolwentów do podjęcia samodzielnej aktywności na rynku pracy. Absolwent kierunku *filologia polska* studia II stopnia, który zaliczył ścieżkę menedżersko-kulturową, posiada gruntowną wiedzę i kompetencje z zakresu filologii polskiej, pozwalające rozumieć oraz badać zjawiska i procesy literackie, językowe i kulturowe przeszłości i współczesności; ma ponadto wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych w zakresie szeroko rozumianej kultury (audiowizualnej, masowej, lokalnej itp.).

Absolwent kierunku *filologia polska* II stopnia może pracować w instytucjach kultury, placówkach samorządowych i edukacyjnych. Oprócz kwalifikacji zdobytych w toku kształcenia polonistycznego II stopnia, uzyskuje kwalifikacje zawodowe umożliwiające podjęcie pracy w instytucjach kultury w charakterze: lidera życia kulturalnego i artystycznego (np. animacja oraz promocja działalności kulturalnej, organizacja imprez kulturalnych, aktywizacja lokalnej społeczności), komentatora, interpretatora i krytyka zjawisk współczesnej kultury, doradcy w zakresie rozwoju życia kulturalnego lokalnej społeczności (np. diagnozowanie potrzeb oraz warunków konkretnego środowiska, przygotowanie strategii przemian, pozyskiwanie środków finansowych).

12. **EFEKTY UCZENIA SIĘ:**
 FILPL – filologia polska
 2 – studia II stopnia
 A – profil ogólnoakademicki
 W – efekty uczenia się w zakresie wiedzy
 U – efekty uczenia się w zakresie umiejętności
 K – efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych
 01, 02... - numer kolejnych efektów uczenia się

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)

FILPL2A_W01	ma pogłębioną wiedzę na temat zakresu badawczego nauk humanistycznych, ich najnowszych osiągnięć, specyfiki i metodologii, zna i rozumie terminy szczegółowe używane w tekstach dotyczących tych nauk oraz kierunki ich rozwoju	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W02	zna zaawansowaną terminologię, kluczowe i poboczne teorie i metodologie badań literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz dyscyplin pokrewnych	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W03	ma wiedzę szczegółową właściwą dla subdyscyplin literaturoznawstwa i językoznawstwa w zakresie zaawansowanym	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W04	ma pogłębioną wiedzę o interdyscyplinarnych powiązaniach literaturoznawstwa i językoznawstwa m.in. z archeologią, filozofią, historią, naukami o kulturze i religii, naukami o sztuce, naukami teologicznymi i społecznymi, naukami o komunikacji społecznej i mediach, naukami medycznymi i naukami o zdrowiu in.	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A	zna w stopniu zaawansowanym nurty badawcze w dziedzinie literaturoznawstwa i językoznawstwa, zna i rozumie ich najważniejsze	P7U_W	P7S_WG

_W05	osiągnięcia		
FILPL2A_W06	zna i rozumie złożone kwestie determinujące współczesne dylematy cywilizacyjne w kontekście humanistycznym	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
FILPL2A_W07	zna i rozumie złożone metody analizy i interpretacji dzieła literackiego, innego tekstu kultury, reprezentatywne dla wybranych metodologii	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W08	zna i rozumie zaawansowane cechy komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz przyczyny i skutki zakłóceń w zakresie komunikacji	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W09	zna i rozumie zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości w związku z podejmowanymi działaniami w zakresie naukowym i zawodowym	P7U_W	P7S_WK
FILPL2A_W10	zna i rozumie bardziej złożone zasady i zależności funkcjonowania instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów i specjalnościami, m.in. szkół, poradni logopedycznych, jednostek kultury, wydawnictw	P7U_W	P7S_WK
FILPL2A_U01	potrafi sformułować złożony problem badawczy w obrębie literaturoznawstwa i/lub językoznawstwa, z uwzględnieniem wymaganej interdyscyplinarności, wykorzystać zaawansowane metody i narzędzia do przeprowadzenia złożonego, mniej typowego lub innowacyjnego badania naukowego pod kierunkiem opiekuna naukowego, umie opracować wyniki badania i dokonać syntetycznych wniosków	P7U_U	P7S_UW
FILPL2A_U02	potrafi wykorzystać w badaniach bardziej zaawansowane paradygmaty literaturoznawstwa oraz językoznawstwa, uwzględniając aspekty interdyscyplinarne wybranych zagadnień	P7U_U	P7S_UW
FILPL2A_U03	umie rozpoznać i nazwać teksty literackie i inne wymagane teksty kultury, potrafi dokonać ich krytycznej analizy i twórczej interpretacji, podczas analizy i interpretacji stosuje poznane metody, pozwalające odkryć złożone znaczenia oraz odkryć oddziaływanie tekstu w procesie historyczno-kulturowym i kontekście społecznym	P7U_U	P7S_UW
FILPL2A_U04	posługuje się zaawansowanymi terminami właściwymi dla literaturoznawstwa i językoznawstwa podczas sytuacji komunikacyjnych właściwych dla tych dziedzin, także podczas porozumiewania się z niespecjalistami	P7U_U	P7S_UW
FILPL2A_U05	umie zastosować złożoną argumentację podczas sytuacji komunikacyjnych dotyczących literatury i języka, potrafi krytycznie powołać się na poglądy badaczy dla wzmocnienia swoich opinii i sądów	P7U_U	P7S_UK
FILPL2A_U06	umie zastosować bardziej zaawansowane strategie komunikacyjne, optymalizować narzędzia i kanały podczas porozumiewania się w sytuacjach naukowych i zawodowych (np. podczas prowadzenia debaty), potrafi rozpoznać złożone zaburzenia w zakresie komunikacji i je eliminować	P7U_U	P7S_UK
FILPL2A_U07	umie opracować i przedstawić złożone teksty pisemne i ustne właściwe dla nauk o literaturze i języku z uwzględnieniem elementów interdyscyplinarnych w komunikacji naukowej i zawodowej	P7U_U	P7S_UK
FILPL2A_U08	umie odnaleźć pożądane informacje w różnych źródłach (także obcojęzycznych), przeanalizować je, krytycznie ocenić ich przydatność, wybrać i wykorzystać je i przedstawić w zamierzonym celu, potrafi także współdziałać i kierować pracą w grupie podczas zajęć na terenie uczelni oraz poza nią w trakcie opracowywania zadań	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
FILPL2A_U09	potrafi posłużyć się nowoczesnymi narzędziami elektronicznymi w pracy badawczej oraz w celu opracowania i przedstawienia wyników badań w formie ustnej i pisemnej, dostrzega konieczność stałego wzbogacania swej wiedzy i umiejętności w zakresie dziedzin szczegółowych filologii polskiej, potrafi zaplanować samokształcenie i ukierunkować w tym zakresie innych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
FILPL2A_U10	posługuje się wybranym językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego	P7U_U	P7S_UK
FILPL2A	jest przygotowany do krytycznej oceny poznawanych treści, rozumie znaczenie wiedzy i kompetencji w rozwiązywaniu problemów	P7U_K	P7S_KK

_K01	naukowych i zawodowych		
FILPL2A_K02	jest gotów do odpowiedzialnego i etycznego wykonywania wyuczonego zawodu i rozwijania jego dorobku, podtrzymywania etosu	P7U_K	P7S_KR
FILPL2A_K03	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, wynikających ze specyfiki zdobytego zawodu, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w związku z wykonywanym zawodem	P7U_K	P7S_KR
FILPL2A_K04	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, zwłaszcza dziedzictwa literackiego i językowego oraz poszanowania odrębności kulturowej innych grup etnicznych	P7U_K	P7S_KO
FILPL2A_K05	jest gotów do aktywnego uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczności	P7U_K	P7S_KR

Studenci dokonujący wyboru bloku nauczycielskiego (studia II stopnia) dodatkowo realizują efekty uczenia się zgodne ze standardami kształcenia nauczycieli (załącznik 1).

ZAŁĄCZNIK 1

Efekty uczenia się – kontynuacja kształcenia przygotowującego do nauczania przedmiotu (język polski)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach II stopnia*

profil ogólnoakademicki i praktyczny

zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 25 lipca 2019r. w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – zał. 1

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
w zakresie WIEDZY zna i rozumie:			
NAU2_W01	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W02	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W03	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W04	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W05	podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W06	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;	P7U_W	P7S_WG
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:			
NAU2_U01	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz	P7U_U	P7S_UO

	projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;		
NAU2_U02	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U03	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U04	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U05	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U06	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;	P7U_U	P7S_UK
NAU2_U07	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U08	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U09	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;	P7U_U	P7S_UK
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów do:			
NAU2_K01	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	P7U_K	P7S_KO
NAU2_K02	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o	P7U_K	P7S_KO

	różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;		
NAU2_K03	podjmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;	P7U_K	P7S_KO
NAU2_K04	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;	P7U_K	P7S_KK
NAU2_K05	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;	P7U_K	P7S_KR
NAU2_K06	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	P7U_K	P7S_KO

* Efekty uczenia się obowiązują absolwentów studiów I stopnia, którzy zrealizowali efekty uczenia się zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego z dn. 17 stycznia 2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu. Powyższy opis efektów wyrównuje różnice pomiędzy dotychczas obowiązującymi a nowymi przepisami. Stanowi to podstawę do ukończenia studiów II stopnia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – zał. 1.

13. ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO		8		
	Język obcy	3	- Słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku studiów - Język funkcyjny: - dyskusje - interpretacje danych statystycznych, wykresów - prezentacje, np.: artykułów, wyników badań - Streszczenia publikacji, pracy dyplomowej, artykułów specjalistycznych lub inne prace pisemne właściwe dla studiowanego kierunku studiów - Elementy tłumaczenia	FILPL2A_W02 FILPL2A_U01 FILPL2A_U07 FILPL2A_U10 FILPL2A_K01

			Treści gramatyczne: Powtórzenie i ugruntowanie najważniejszych zagadnień gramatycznych (praktycznie i specjalistycznie uwarunkowanych). Funkcje językowe: Pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym, wyrażanie opinii, argumentowanie, wykonywanie streszczeń publikacji specjalistycznych właściwych dla studiowanego kierunku, dokonywanie prezentacji. * Treści programowe do wyboru przez prowadzącego lektorat, przy uwzględnieniu liczby godzin przewidzianych na kurs językowy oraz potrzeb studentów.	
	Przedmiot do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się	3	Coaching przedsiębiorczości i marki osobistej Skrótowe przypomnienie pojęć i zagadnień takich, jak: człowiek przedsiębiorczy, gospodarny, przedsiębiorczość, stosunek pracy. Kompetencje PiP. Rola planu biznesowego (biznesplanu). Podnoszenie samoświadomości młodych dorosłych jako osób poszukujących własnego miejsca na rynku pracy. Narzędzia samopoznania. Tworzenie odpowiedniego CV oraz projektu marki osobistej. Trening podstawowych sposobów budowania pożądanego wizerunku (wygląd, mowa ciała, komunikowanie kolorem, oddechem, pozycja w przestrzeni). Problem dostosowania tożsamości i wizerunku wobec rynku pracy, portali społecznościowych, multikulturowości. Przypomnienie/ wprowadzenie/ pogłębienie rozumienia podstawowych pojęć z zakresu coachingu i mentoringu. Wyznaczanie celów SMART, analiza SWOT, model GROW. Przydatność narzędzi coachingowych w inspirowaniu zmiany (osobistej, zawodowej), odpowiadaniu na oczekiwania pracodawcy i rynku (firma, zarząd jako klient). Nieuchronność i wielopłaszczyznowość zmian. Narzędzia odkrywania zasobów, optymalizowania pracy własnej i w zespole (wg modelu FRIS® i innych). Komu bliżej do lidera, komu do członka zespołu. Przedsiębiorczość a sytuacja biopsychospołeczna - w tym tradycje rodu i skrypty. Odkrycia neuronauk a wpływ na dynamikę rozwoju osobistego i zawodowego. Zasady balansu praca – prywatność. Ergonomia. Zapoznanie z zakresem wsparcia budowania marki osobistej i przedsiębiorczości na Uczelni i w regionie. Przydatność modelu zależności neurolingwistycznych (piramidy Roberta Diltsa), odniesienie jej do piramidy A. Masłowa. Uobecnianie wartości w obszarach: życia osobistego i pracy zawodowej. Spoistość misji, roli społecznej, wizerunku i marki. Zależność wizerunku oraz marki od zakładanej aktywności zawodowej i wyznawanych wartości. Pojęcia związane z kreowaniem wizerunku i marki osobistej – rozróżnienie branding, rebranding, personal branding oraz budowania marki osobistej w zgodzie ze sobą i aktualnym etapem rozwoju	FILPL2A_W03 FILPL2A_W09 FILPL2A_U06 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03

		(www.trzeciak.pl). Wspierające i ograniczające przekonania, narzędzia ich przekształcania (podejście M. Pasterskiego). Wpływ przekonań i skryptów na budowanie i spistość wizerunku. Nowy „jednominutowy menedżer”. Pokolenia X, Y, Z a motywowanie i zarządzanie. Coaching indywidualny, grupowy, zespołowy w małej firmie a w korporacji. Przydatność pracy z life coachem a coachem/trenerem biznesu (cel a efekt, relacja coach, coachee a zarząd firmy jako klient). Praktyczne strony wyboru coacha, kwestie certyfikacji i supervizji. Praca z emocjami, przemocą emocjonalną, agresją, stresem, organizowaniem czasu – podstawowe informacje, narzędzia, reguły. Zauważanie i przekształcanie nawyków, tożsamości, misji (Dilts). Budowanie osobistej strategii zachowań w sytuacjach stresujących i kryzysowych. Unikanie konfrontacji, zapobieganie konfliktom (elementy, m.in. strategia win-win, NVC M.B. Rosenberga). Motywacja i motywowanie, plan a planowanie. Odróżnienie celu i efektu procesu. Budowanie marki osobistej - spistość wizerunku: rola wyglądu, zachowań werbalnych i niewerbalnych, skutecznego komunikowania wobec cech osobowości. Wprowadzenie i stosowanie wybranych narzędzi coachingowych w powiązaniu z rozbudzaniem/wspieraniem przedsiębiorczości oraz budowaniem marki osobistej. Praca z narzędziami samooceny. Elementy autocoachingu. Pożytki płynące z nawyku myślenia pytaniami i znajomości inteligencji wielorakich (rola inteligencji emocjonalnej w budowaniu i realizowaniu ścieżki kariery). Asertywność jako kompetencja. Wizja własnej osoby na rynku pracy/biznesu. Wskazanie literatury i tekstów kultury wspierających rozwój osobisty – LLL, LLE. LUB Rozwój kompetencji osobistych i społecznych Współzależność rozwoju kompetencji osobistych i społecznych (LLE, LLL). Wprowadzenie i zastosowanie wybranych narzędzi i technik rozwoju pożądaných kompetencji. Przedstawienie/przypomnienie podstawowych cech mentoringu, coachingu, tutoring, promotorstwa. Oksfordzkie korzenie tutoring. Rola rozmowy i eseju w tutoring (naukowego, ogólnorozwojowego). Formułowanie tematu eseju tutorskiego. Dialog motywujący (jako narzędzie motywowania – bez oceniania; cztery zasady DM). Stosowanie metod coachingowych w inspirowaniu zmiany. Wyznaczanie celów SMART, analiza SWOT, stosowanie modelu GROW. Odróżnienie celu i efektu procesu. Rola samoobserwacji, kierowania uwagi i uważności – MBSR, kaizen, monitorowanie behawioryzmów i nawyków. Psychologia pozytywna (M. Seligman), myślenie pytaniami. Świadomość, podświadomość, nieświadomość	FILPL2A_W03 FILPL2A_W08 FILPL2A_U06 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03
--	--	--	--

			(przekazy podprogowe, koncepcja 3xM – movie, micro, mass media – wpływ na postrzeganie siebie i kariery). Rozwijanie świadomości powiązania fizyczności, fizjologii, psychiki i umysłu (czucie głębokie, preferowanie zmysłu – rozpoznawanie dominującego kanału modalnego i praktyczne wykorzystanie tej wiedzy). Prokrastynacja i inne zaburzenia – funkcjonowanie osób WWO (wysoko wrażliwe osoby – badania E. N. Aaron), z ADHD, ADD. Korzyści z kształtowania nawyku myślenia pytaniami, znajomości inteligencji wielorakich, własnego stylu myślenia i uczenia się. Przydatność modelu zależności neurolingwistycznych (piramidy Roberta Diltsa), odniesienie jej do piramidy A. Masłowa. Wspierające i ograniczające przekonania, oddziaływanie środowiska i skryptów – metody przekształcania wybranych przekonań. Odkrywanie zasobów, deficytów, wartości, osobistych przekonań. Wprowadzenie pojęć związanych z kreowaniem wizerunku i marki osobistej – rozróżnienie brandingu, personal brandingu (budowania marki osobistej) w zgodzie z własnymi wartościami, zasobami, etapem rozwoju osobistego, misją. Pokolenia X, Y, Z, preferowane wartości a dostosowanie motywowania i zarządzania. Narzędzia optymalizowania pracy własnej oraz dobierania zespołu (model FRIS®). Skuteczna komunikacja interpersonalna. Powiązanie neuronauk, rozwoju osobistego i zawodowego – zasada balansu. Praktyczne strony wyboru tutora coacha, kwestie certyfikacji i superwizji. Elementy pracy z emocjami, stresem, organizowaniem czasu. Zauważanie i przekształcanie utrwalonych nawyków, behawioryzmów (MBSR, kaizen). Budowanie osobistej strategii zachowań w sytuacjach stresujących i kryzysowych. Uwalnianie potencjału osobistego i grupy. Marka osobista: jej spoistość wg koncepcji Sergiusza Trzeciaka. Wizerunek i autopromocja. Rola wyglądu, zachowań werbalnych i niewerbalnych, skutecznego komunikowania; wykorzystanie koloru, oddechu, ruchu, mowy ciała i przestrzeni. Rola społeczna a tożsamości. Narzędzia samooceny. Elementy autocoachingu. Znaczenie ciągłego samorozwoju, higieny codziennego funkcjonowania, snu i relaksacji, wspierania mózgu, treningu pamięci i koncentracji (elementy MBSR oraz IO – Integrującej Obecności). Asertywność jako kompetencja. Rola aktywności w profilaktyce degeneracji i zaburzeń we współczesnym świecie. Wskazanie literatury, tekstów kultury i zasobów internetowych wspierających rozwój osobisty.	
	Przedmiot do wyboru z dziedziny nauk społecznych	3	Nowe media 1. Analiza nowych mediów w kontekście historycznym i współczesnym.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W04

	(dodatkowe 2 ECTS z zakresu nauk społecznych student uzyskuje po realizacji przedmiotów: - Coaching przedsiębiorczości i marki osobistej LUB - Rozwój kompetencji osobistych i społecznych)		2. Język fotografii – zapożyczanie, przekształcanie i oddziaływanie na przekazy w mediach mobilnych. 3. Język druku, radia, kina, telewizji i Internetu w dobie Web 2.0. oraz mediów społecznościowych. 4. Modele autorstwa w nowych mediach i wpływ na język tworzonych przekazów. LUB Kultura i komunikacja 1. Wartości, wzory, normy, zachowania. Instytucje kultury. Znaki i symbole w kulturze. Krytyczny przegląd definicji kultury. 2. Problemy rozwoju komunikowania masowego i kultury masowej. Wprowadzenie do kultury elitarniej i masowej. Funkcje kultury popularnej. Książka i prasa jako media. Krytyka i obrona kultury masowej. Przygody kultury w świecie globalnym. Istota kultury masowej. Sztuczne raje w świecie mediów. Przemysł kulturalny i masowy odbiorca. Problematyka kiczu. „Czy kryzys kultury współczesnej?” 3. Rozumienie i charakterystyka kultury narodowej. Etniczność i naród. Sprawa tożsamości narodowej. Kanon kultury narodowej. 4. Mit i religia, symbol i archetyp. Współczesne modele przemian kulturowych 5. Pojęcie wielokulturowości. Oddziaływanie przemian kulturowych na refleksję literaturoznawczą i językoznawczą.	FILPL2A_W06 FILPL2A_U06 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_K01 FILPL2A_W02 FILPL2A_W09 FILPL2A_U03 FILPL2A_U06 FILPL2A_U09 FILPL2A_K01
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE		70		
	Literatura polska wobec literatur europejskich	8	Komparatystyka – cele, metody, możliwości i ograniczenia. Periodyzacja procesu historyczno-literackiego w literaturze polskiej a wybranych literaturach Europy – specyfika warunków rozwoju kultury. Literatura wobec rzeczywistości polityczno-kulturowej. Cezury, najważniejsze zjawiska, dzieła i twórcy w wybranych kręgach językowych i literaturach narodowych (ze szczególnym uwzględnieniem literatur: anglosaskiej, czeskiej, francuskiej, niemieckojęzycznej, rosyjskiej). Najważniejsze zjawiska artystyczne i fakty literackie w poezji, prozie i dramaturgii na tle historii Europy. Wielkie dzieła i sylwetki twórców literatur wobec zróżnicowania uwarunkowań rozwoju kultury. Ponowoczesność i New Age w kulturze i literaturze. Wymiary nowatorstwa. Literatura a problemy współczesnego człowieka i świata – literatura postkolonialna. Relatywizm	FILPL2A_W01 FILPL2A_W04 FILPL2A_W06 FILPL2A_U01 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03 FILPL2A_K04

			wartościowania i definiowania – dzieło, obiegi, elitarność i demokratyzacja sztuki. Twórczość na emigracji – geneza i specyfika dla literatur europejskich. Odczytywanie dramatu. Reforma Teatru i przemiany w dramacie europejskim. Literatura wobec rzeczywistości polityczno-kulturowej, problemów egzystencjalnych, klasycznych i nowatorskich rozwiązań formalnych. Topos, intertekstualność, nowatorstwo formalne w poezji, prozie, dramacie i pograniczach sztuk – dzieło wielokodowe, funkcjonalizacja znaku, autotematyzm, poetyka postmodernistyczna. Diachroniczne nawiązania formalne, kontynuacje, polemiki – klasyka komparatystyki na przykładach. Obraz Polski i Polaków w literaturze XX wieku. Wprowadzenie i ćwiczenie sprawnego rozpoznawania zakresu pojęć stosowanych w historii literatury oraz filologicznej analizie i interpretacji.	
	Literatura niefikcjonalna	2	Tendencje dokumentarne w polskiej prozie XIX, XX i XXI wieku. Literatura niefikcjonalna na współczesnym rynku czytelnictwa. Reportaż, esej. Biografia i autobiografia. Pamiętniki. Dzienniki. Literatura niefikcjonalna a współczesne media.	FILPL2A_W02 FILPL2A_W06 FILPL2A_W09 FILPL2A_W10 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02
	Najnowsza literatura polska	6	1. Adaptacje teatralne i filmowe literatury najnowszej. Alternatywy literackie. Bieguny codzienności. Było piekło, teraz będzie niebo. Dokumentaryzm reportażu literackiego. Egzystencja jest gdzie indziej Głód rzeczy niemożliwych Gra konwencjami. Grillowanie półkuli Gutenberga. Happeningi artystyczne. Kod w przestrzeni tekstu. Krąg „bruLionu” i postbrulionowcy. Liderzy i outsiderzy. Literatura a makdonaldyzacja życia. Literatura współczesna wobec historii literatury polskiej. Liternet. Małe formy prozatorskie. Metafizyka rzeczy ostatecznych. Między tradycją, narracją, dekonstrukcjonizmem a intertekstualnością. Nie wszystko jest dramatem. Odkrywanie własnej tożsamości. Opowiadanie czasu teraźniejszego. Pamflety i moralitety. Pareneza anarchistów. Poetyka nowej prywatności. Pojęcia modernizmu, modernizmu późnego, postmodernizmu. Polska literatura najnowsza w Internecie. Powieść hipertekstowa. Przypływy i odpływy „Nowej Fali”. Publicystyka feministyczna. Socjodramatyka. Spory aksjologiczne. Strategie językowe i metajęzyk wypowiedzi artystycznej. Szkoła wyobraźni ośmielonej. Techniki palimpsestu i samplingu. Twórczość pisarzy „roczników siedemdziesiątych”. W kręgu slamu. Wymiary uczestnictwa w życiu społecznym. 2. Analiza i interpretacja utworów najnowszej literatury polskiej. Kody i	FILPL2A_W02 FILPL2A_W04 FILPL2A_W06 FILPL2A_W09 FILPL2A_W10 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_U05 FILPL2A_U07 FILPL2A_U10 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03 FILPL2A_K04 FILPL2A_K05

			konwencje poezji, prozy i dramatu. Filozofia dzieła. Perspektywa aergocentryczna. Problematyka, tematyka w literaturze najnowszej. Orientacja aksjologiczna. Krytyka literacka wobec literatury po 1989 r. Oddziaływanie literatury światowej na najnowszą literaturę polską. Nowe strategie analizy i interpretacji. Nowatorstwo czy epigonizm twórców najnowszej literatury polskiej: arcydzieło, kanon, kierunki, koniunktura.	
	Współczesna literatura na świecie	6	Literatura w kręgu powojennego egzystencjalizmu; Dramat i teatr absurdu (awangarda paryska); Francuska „nowa powieść” – zdobycze formalne; Proza iberoamerykańska (historia boomu, realizm magiczny, gry z formą powieściową); Postmodernistyczna proza amerykańska (refleksja teoretyczna i praktyka literacka); Poezja nowojorczyków (Ginsberg, O'Hara); Europejska powieść postmodernistyczna – warianty (Grass, Eco, Calvino, Kundera); Współczesna proza feministyczna; Współczesna literatura jidysz i hebrajska; Literatura postkolonialna; Najnowsza literatura Europy Środkowej (Rosja, Czechy, Węgry, Ukraina, Austria); Współczesna powieść popularna na świecie (renesans powieści kryminalnej; ewolucja komiksu).	FILPL2A_W03 FILPL2A_W04 FILPL2A_W07 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_U12 FILPL2A_K04
	Teoria tekstu w perspektywie antropologicznej	3	Definicje podstawowych pojęć – „literatura”, „życie literackie”, „socjologia literatury”, „teoria literatury”, „krytyka literacka”, „dzieło”, „tekst”, „dyskurs”. Usytuowanie teorii sztuki, a w szczególności – teorii literatury na tle socjologicznych koncepcji życia społecznego. Filozoficzne oraz historycznoliterackie koncepcje ewolucji życia literackiego i jego roli w życiu społecznym (np. Jurgen Habermas, Michaił Bachtin, Hans Robert Jauss, Richard Rorty). Znaczenie epoki nowoczesności (szeroko rozumianego modernizmu) dla formowania się życia literackiego w jego aktualnej postaci: geneza kultury masowej, sztuki użytkowej, rola mediów w przekazie tekstów kultury. Rola koncepcji języka i jego funkcjonowania w świecie społecznym dla antropologiczno-socjologicznego ujęcia życia literackiego. Znaczenie antropologicznego „zwrotu” w badaniach humanistycznych. Kulturowe i estetyczne konsekwencje rozwoju antropologii, a w szczególności badań terenowych: wpływ badań porównawczych kultur na filozofię i psychologię pierwszej połowy XX wieku. Rola kategorii przestrzeni i czasu w badaniach literaturoznawczych. Związek pomiędzy czasem i przestrzenią jako kategoriami fizycznymi, kulturowymi (np. Edward T. Hall) i artystycznymi. Aksjologiczne implikacje antropologicznego zwrotu w wiedzy o człowieku: narodziny koncepcji zmiennych (historycznie i kulturowo) systemów wartości. Rola doświadczeń historycznych, a zwłaszcza Holokaustu w dwudziestowiecznym myśleniu o wartościach humanistycznych, w tym także wartości sztuki. Losy chrześcijańskiego sacrum w dwudziestowiecznej teorii literatury. Judaistyczne korzenie filozofii dialogu: Martin Buber i chasydyzm, Emmanuel Levinas, Gershom Scholem. Paradoks totalitarnych korzeni pewnych nurtów	FILPL2A_W01 FILPL2A_W04 FILPL2A_W07 FILPL2A_U01 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03 FILPL2A_K04

			poststrukturalizmu (Bataille i dionizyjska „filozofia transgresji” a fascynacja faszyzmem oraz komunizmem).	
	Metodologia badań literackich	2	Podział i przedmiot nauki o literaturze; wyznaczniki literatury; Poetyka Arystotelesa – problemy interpretacji; filologii przedromantyczna i przyczyny jej upadku; pozytywistyczne początki nauki o literaturze; przełom antypozytywistyczny; formalizm rosyjski; strukturalizm; semiotyka; fenomenologiczny opis dzieła literackiego; psychoanaliza i psychologia głębi; hermeneutyka; feminizm; postmodernizm – problematyka mimesis; Bachtin i intertekstualność; dekonstrukcjonizm; perspektywy kulturowej teorii literatury.	FILPL2P_W01 FILPL2P_W02 FILPL2P_W07 FILPL2P_U01 FILPL2P_U08 FILPL2P_K01
	Korespondencja sztuk w kulturze	4	Dzieło sztuki, tworzywo artystyczne, korespondencja sztuk, typy i funkcje literackich nawiązań do dzieł sztuki, ekfrazja, przekład intersemiotyczny	FILPL2A_W01 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03
	Etyka, estetyka, etykieta językowa	3	Kultura języka jako świadome i celowe posługiwanie się językiem we wszelkich sytuacjach komunikacyjnych. Składniki kultury języka: poprawność językowa, sprawność językowa, etyka słowa, estetyka słowa. Kompetencja językowa i komunikacyjna. Sprawność językowa. Etyka i estetyka wypowiedzi. Estetyka tekstów nieartystycznych i artystycznych. Estetyka słowa na poziomie fonetyczno-artykulacyjnym, fleksyjnym i składniowym; ocena leksyki oraz budowy tekstów pod względem wywoływanych przez nie odczuć estetycznych. Estetyka i stosowność. Estetyka i logika. Estetyka porozumiewania niewerbalnego. Ocena wulgaryzmów. Wulgaryzmy w języku polskim i w australijskiej odmianie języka angielskiego – zestawienie porównawcze. Ocena komunikacji internetowej pod kątem tego, czy dostarcza dodatknych wrażeń estetycznych. Zasady grzeczności na tle reguł społecznych. Polska etykieta językowa. Model polskiej grzeczności. Typy, budowa oraz funkcje formuł grzecznościowych. Estetyka a etyka porozumiewania się.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W03 FILPL2A_W07 FILPL2A_U05 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02
	Historia języka polskiego	4	Przedmiot i zadania historii języka polskiego, jej źródła, podstawy teoretyczne i metody. Historia języka a inne dyscypliny wiedzy. Pochodzenie języka polskiego na tle indoeuropejskim. Periodyzacja dziejów języka polskiego. Z historii słownictwa: dziedzictwo prasłowiańskie w leksyce języka polskiego; sposoby wzbogacania słownictwa (wpływ języków obcych na język polski; tendencje słowotwórcze); typy zmian semantycznych na przestrzeni wieków (specjalizacja znaczenia, generalizacja znaczenia, przeniesienie nazw, degradacja i melioracja znaczenia).	FILPL2A_W01 FILPL2A_W08 FILPL2A_W04 FILPL2A_U07 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_U01 FILPL2A_U03

			Onomastyka historyczna: dzieje nazw osobowych i miejscowych (klasyfikacje i ogólne tendencje rozwojowe, proces kształtowania się nazwiska, geneza nazw miejscowych). Rozwój grafii i ortografii w dobie staro- i średniopolskiej. Normowanie ortografii w dobie nowopolskiej. Ogólna charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych polszczyzny ze względu na kierunki i nasilenie zmian językowych oraz ich uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne (tendencje rozwojowe systemu fonologicznego, fleksyjnego, słowotwórczego i składniowego doby staropolskiej, średniopolskiej i nowopolskiej). Geneza polskiego języka ogólnego i jego odmiany literackiej; kształtowanie się normy językowej w XV i XVI w.; wkład poszczególnych regionów w dalszy rozwój polskiego języka ogólnego i jego literackiej odmiany od połowy XVI w., rola Małopolski, udział Mazowsza – Warszawy, udział Kresów wschodnich. Język artystyczny na tle języka ogólnego w poszczególnych epokach. Rola wielkich pisarzy w rozwoju języka. Język i styl wybranych pisarzy. Funkcjonalno-stylistyczne różnicowanie polszczyzny w ujęciu diachronicznym. Analiza językowo-stylistyczna wybranych tekstów staropolskich i średniopolskich, reprezentujących piśmiennictwo zróżnicowane gatunkowo (artystyczne, publicystyczne, naukowe) z uwzględnieniem kontekstu literackiego i kulturowego. Rozwój słownictwa: odbicie dziejów kultury duchowej i materialnej w słownictwie polskim; charakterystyka typów słownictwa wnoszonego przez kolejne doby – uwarunkowania wewnątrzjęzykowe i zewnętrzne; rola łaciny w rozwoju języka polskiego; rozwój terminologii. Analiza historycznojęzykowa wybranych kręgów słownictwa polskiego – rodzimego i zapożyczonego (np. historia i etymologia słownictwa świątecznego; archaizmy we frazeologii polskiej, w pieśniach kościelnych lub innych tekstach kultury). Etymologia wybranych antroponimów (np. imion i nazwisk studentów) oraz nazw miejscowych (np. toponimów z małej ojczyzny studenta, zestawienie wiedzy naukowej o toponimach z ich etymologią potoczną). Wybrane zagadnienia z historii polskiej myśli językoznawczej (np. zainteresowania problemami kultury języka od czasów najdawniejszych po XIX w.; historia słowników i gramatyk; informacje o osiągnięciach wybitnych językoznawców polskich XIX i XX w.).	FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K04
	Współczesna polszczyzna	3	Stan współczesnej polszczyzny w aspekcie najnowszej historii, kultury, przemian społecznych; odmiany i style języka polskiego; aspekty wypowiedzi językowej; Problematyka aktualnych zagadnień opisu słownictwa i gramatyki języka polskiego; wpływy innych języków na polszczyznę; moda językowa; zagadnienia prawnej ochrony języka polskiego; język w świecie wartości i jako narzędzie	FILPL2P_W04 FILPL2P_W02 FILPL2P_W03 FILPL2P_U04 FILPL2P_U01

			komunikacji; czasopisma językoznawcze	FILPL2P_U09 FILPL2P_U08 FILPL2P_K01 FILPL2P_K05
	Regionalne odmiany polszczyzny	2	I. Region: typologia, kryteria wyodrębniania. Ojczyzna i jej regiony. Pojęcie małej ojczyzny. Świadomość symbolicznych granic: opozycja swój – obcy, nazwy mieszkańców miast, regionów i miast, nazywanie innych (obcych) sposobów mówienia. Rola nazewnictwa w tworzeniu poczucia regionalnego. Ekspozycja niejęzykowych kodów kulturowych (regionalne dziedzictwo kulturowe: mitologizacja regionu – odtwarzanie starych i tworzenie nowych legend; kuchnia regionalna; stroje ludowe; zwyczaje i obyczaje; twarze i osobowości regionu). II. Językoznawcze badania regionalne, np. regionu kieleckiego: - nurt onomastyczny, - nurt dialektologiczny, - nurt historycznojęzykowy, - nurt etnolingwistyczny, - nurt socjolingwistyczny. III. Dialekty i regionalne odmiany polszczyzny na tle typologii odmian współczesnego języka polskiego. Kwestionariusze do badań regionalizmów językowych. Teksty mówionego języka wybranych regionów i słowniki regionalizmów. Typologia regionalizmów językowych. Regionalizmy językowe a kultura języka polskiego. Społeczna waloryzacja regionalizmów językowych. IV. Regionalne odmiany polszczyzny w dziejach języka polskiego. Postrzeganie zróżnicowania regionalnego polszczyzny do końca XVIII wieku. Status regionalizmów w polszczyźnie XIX wieku. V. Słowiańskie języki regionalne w Polsce – wizja czy rzeczywistość. Casus kaszubszczyzny. Źródła witalności języka kaszubskiego. Górnośląski kreol? Śląski język literacki? Dialekt? Status mowy śląskiej latach 1990-2010 z perspektywy socjolingwistycznej. VI. Język mieszkańców wybranych miast małopolskich, np. Krakowa, Kielc, Lublina, czy wielkopolskich (np. Poznania). VII. Polszczyzna Kresów południowo- i północno-wschodnich.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W08 FILPL2A_U08 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03 FILPL2A_K05
	Metodologia badań językoznawczych	2	1. Filozoficzne i metodologiczne ujęcia rozumienia pojęć „język”, „mowa”, „tekst”, „dyskurs”. Sposoby definiowania języka. Ontologia, epistemologia i metodyka badań językoznawczych. Rozwój metodologii językoznawstwa (związki językoznawstwa z filozofią, filologią, psychologią, socjologią, semiotyką). Przedmiot i zadania językoznawstwa w różnych ujęciach metodologicznych.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W02 FILPL2A_W03 FILPL2A_U01 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03

			2. Metodologiczne kierunki w językoznawstwie. Paradygmaty poznawcze. Lingwistyczne teorie i koncepcje. Relacje pomiędzy nurtami metodologicznymi a koncepcjami filozoficznymi. Współczesne tendencje w lingwistyce na tle rozwoju nauk o człowieku i społeczeństwie. 3. Metodologiczne problemy języka w jego stosunku do rzeczywistości, psychiki, społeczeństwa, kultury. Ontologia i typy znaków. Różne podejścia w badaniach fonologicznych, gramatycznych, semantycznych, stylistycznych. 4. Epistemologia językoznawcza. Problemy prawdy i poznania w lingwistyce. Podstawy i aspekty badań językoznawczych. Ilość i jakość w badaniach językoznawczych. Relacja lingwistycznej teorii i językowego faktu. Relacja teorii i metodologicznej podstawy. 5. Metody badań lingwistycznych. 6. Gatunki wiedzy ludzkiej. 7. Typy nauk i ich klasyfikacja. 8. Miejsce językoznawstwa w strukturze nauki. 9. Metalingwistyka jako refleksja nad sposobami uprawiania językoznawstwa. VIII. Paradygmaty nauki i paradygmaty językoznawcze.	FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03
	Konwersatorium literaturoznawcze	2	Konteksty twórczości wybranych pisarzy, m.in. kontekst biograficzny, kulturowy (np. podróżopisarstwo, mitologizacja, prowincjonalizm, regionalizm, archetypowość w rozumieniu teorii C.G. Junga), literacki (w tym np. ujęcia hermeneutyczne, egzegeza tekstu literackiego) i artystyczny (np. język, świat przedstawiony, motywy i wątki, zasady konstrukcji tekstu, filozofia twórczości).	FILPL2P_W01 FILPL2P_W05 FILPL2P_U03 FILPL2P_U01 FILPL2P_U08 FILPL2P_K01
	Konwersatorium językoznawcze	2	Adekwatne do szczegółowej tematyki konwersatorium. Na przykład: 1. Zakres badań i cele językoznawstwa. Językoznawstwa inne dyscypliny naukowe (zajęcia częściowo prowadzone w języku angielskim). 2. Terminologia językoznawcza. 3. Wybrane szkoły językoznawcze (teoria Ferdynanda de Saussure’a; szkoła praska; szkoła londyńska; strukturalizm amerykański; gramatyka generatywno-transformacyjna; językoznawstwo pragmatyczne: teoria aktów mowy; językoznawstwo kognitywne: teoria metafory G. Lakoffa, gramatyka kognitywna R. Langackera; etnolingwistyka lubelska)	FILPL2A_W01 FILPL2A_W02 FILPL2A_U06 FILPL2A_U07 FILPL2A_U09 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03
	Konwersatorium kulturoznawcze	2	Przedstawienie podstawowych problemów wiedzy o kulturze literackiej XX wieku; kształcenie analizy i interpretacji zjawisk w kulturze oraz tekstów kultury. Wdrażanie do samodzielnej lektury artykułów z zakresu kulturoznawstwa i antropologii literatury, które charakteryzują sposoby wykorzystywania wiedzy, gustów i kompetencji kulturowych oraz literackich przez pisarzy i badaczy literatury. Poglębianie umiejętności analizy i interpretacji.	FILPL2A_W07 FILPL2A_W04 FILPL2A_U04 FILPL2A_U03 FILPL2A_K04 FILPL2A_K01
	Analiza tekstu wizualnego	2	1.Czym jest komunikacja i kultura wizualna?	FILPL2A_W04

			2. Intelktualny i estetyczny sens komunikatów wizualnych (polegających na pomiarze zrozumienia przez odbiorców przekazu wyrażonego przez obraz). 3. Analiza komunikatów wizualnych pod kątem ich uniwersalizmu i zróżnicowania kulturowego, np. w kontekście łączenia słowa i obrazu (reklama, kampanie informacyjne, społecznych; analiza plakatów, memów, typografii kinetycznej, poezji wizualnej). 4. Liberatura, hipertekst, flash mob.	FILPL2A_W07 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01
	Warsztaty obcojęzyczne	2	1. Teorie i strategie przekładu. 2. Rola tłumacza w procesie przekładu. 3. Operacja tłumaczenia jako proces. 4. Ćwiczenia praktyczne (zajęcia częściowo w języku obcym, np. angielskim). Paradygmaty przekładu utworu literackiego; typologia tłumaczeń; strategie przekładu literatury pięknej; deontologia tłumacza (zasada <i>traductor sed non traditor</i>); dekodowanie znaczeń tekstu źródłowego; kodowanie znaczeń w tekście przekładu; translatoryka a stereotypy społeczno-kulturowe; „trzeci język” przekładu itd.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W04 FILPL2A_W07 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03
	Seminarium magisterskie	15	Analiza zebranych przez studentów materiałów oraz przegląd zakresu dotychczas zgromadzonych opracowań przydatnych dla wybranych przez studentów tematów. Ocena ich przydatności. Uzupełnianie i poszukiwanie dodatkowych opracowań powiązanych z omawianymi tematami. Kwerendy biblioteczne oraz internetowe. Omawianie stanu zaawansowania poszczególnych prac magisterskich. Czytanie, komentowanie i dyskusja nad przedstawianymi sukcesywnie rozdziałami prac, ich treścią i kompozycją. Weryfikacja rozdziałów poszczególnych prac. Korygowanie usterek w aparacie naukowym prac: spisie bibliografii podmiotowej i przedmiotowej, opisach bibliograficznych książek oraz opisach bibliograficznych artykułów z czasopism i internetu, a także przypisach bibliograficznych, rzeczowych, słownikowych wraz ze sposobem zamieszczania ich w pracy. Przygotowanie prac magisterskich do oceny pod względem merytorycznym i formalnym. Doskonalenie języka, stylu i kompozycji rozdziałów prac. Przeprowadzanie korekty technicznej strony prac pod kątem dostosowania ich do wymogów przepisów uczelni. Końcowa analiza oraz sprawdzanie strony merytorycznej, językowej i technicznej prac.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W02 FILPL2A_W03 FILPL2A_U01 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_U04 FILPL2A_U05 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03
	PRZEDMIOTY DO WYBORU	42		
	Blok nauczycielski: nowoczesna polonistyka		Sztuka wystąpień publicznych Nowatorskie formy wspomagające proces dydaktyczny Neurodydaktyka Młodomowa w perspektywie społeczno-kulturowej Specjalne potrzeby edukacyjne	NAU2_W01 NAU2_W02 NAU2_W03 NAU2_W04 NAU2_W05

			Ocenianie kształtujące Projekty edukacyjno-badawcze w szkole ponadpodstawowej Czytanie kierunkowane Tekst kultury w praktyce szkoły ponadpodstawowej Profilaktyka zaburzeń komunikacji Psychologiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej Pedagogiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej Doradztwo edukacyjno-zawodowe Podstawy prawne i organizacyjne systemu oświaty Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna ciągła (szkoła ponadpodstawowa) Język w procesie kształcenia Praktyka zawodowa dydaktyczna z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej (ciągła) Praktyka zawodowa dydaktyczna z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej (śródroczna) Dydaktyka języka polskiego w szkole ponadpodstawowej	NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U02 NAU2_U03 NAU2_U04 NAU2_U05 NAU2_U06 NAU2_U08 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K03 NAU2_K04 NAU2_K05 NAU2_K06 FILPL2A_W01 FILPL2A_W03 FILPL2A_W06 FILPL2A_W07 FILPL2A_W08 FILPL2A_U01 FILPL2A_U06 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03
	Blok nienauczycielski: menedżer kultury		Strategie zarządzania instytucjami kultury Strategie promocji instytucji kultury Internet i media społecznościowe Współczesne źródła informacji Konteksty sztuki współczesnej Film współczesny i sztuki audiowizualne Teatr współczesny i sztuki widowiskowe Kultura w regionie Analiza wybranych tekstów kultury Kreatywne pisanie Podstawy zarządzania projektem finansowym Kierowanie i zarządzanie zespołem Metoda projektu Literatura i media Warsztaty rejestracji audiowizualnej	FILPL2A_W01 FILPL2A_W02 FILPL2A_W03 FILPL2A_W04 FILPL2A_W05 FILPL2A_W06 FILPL2A_W07 FILPL2A_W09 FILPL2A_W10 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_U04 FILPL2A_U06 FILPL2A_U07 FILPL2A_U08

			Praktyka w instytucjach kultury	FILPL2A_U09 FILPL2A_U10 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03 FILPL2A_K04 FILPL2A_K05
PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma)		6	Nowoczesna polonistyka: w ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela student odbywa praktykę zawodową psychologiczno-pedagogiczną w szkole ponadpodstawowej w liczbie 15 godz. (2 ECTS). Student realizuje także praktykę zawodową dydaktyczną z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Obejmuje ona w sumie 120 godzin zajęć, z czego 60 to praktyka śródroczna, 60 zaś to praktyka ciągła. Praktyka kończy się zaliczeniem z oceną. Za praktyki student otrzymuje łącznie 6 punktów ECTS. Menedżer kultury: praktyka zawodowa w instytucjach kultury bądź mediach ma charakter ciągły (120 godzin). Praktyka kończy się zaliczeniem z oceną. Student otrzymuje 6 punktów ECTS (2 semestr).	NAU2_W01 NAU2_U02 NAU2_U03 NAU2_U05 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K04 NAU2_K06 FILPL2A_W01 FILPL2A_W03 FILPL2A_W06 FILPL2A_W08 FILPL2A_U01 FILPL2A_U06 FILPL2A_U07 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03 FILPL2A_W02 FILPL2A_U06 FILPL2A_U07 FILPL2A_U011 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02
razem		120		

Studentów obowiązuje szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia. Studentów obowiązuje szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin.

Studentów, którzy realizują ścieżkę nauczycielską, obowiązuje szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej (bez punktów ECTS).

14. **SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:**

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu. Osoba prowadząca zajęcia (na podstawie karty przedmiotu) określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na kierunku filologia polska i uzyskanie efektów kierunkowych (sylwetka absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- 1) **proces dyplomowania** - poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się; oceniane są przez promotora i recenzenta;
- 2) **praktyki studenckie** - efekty uczenia się uzyskiwane przez praktyki studenckie są dopełnieniem koncepcji kształcenia. Weryfikacja efektów następuje zgodnie z regulaminem praktyk na kierunku filologia polska;
- 3) **wymianę międzynarodową studentów** - uzyskiwanie informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej,
- 4) **osiągnięcia kół naukowych** - informacja zwrotna poprzez uzyskiwane recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznane stypendium Rektora i Ministra);
- 5) **badanie losów absolwentów** - poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy;
- 6) **badanie opinii pracodawców** - opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się są:

- 1) prace etapowe - realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak np. kolokwia, prace zaliczeniowe, projekty - według instrukcji przygotowanej przez osobę prowadzącą zajęcia (dodatkowe formy zaliczenia wymagają dodatkowych instrukcji);
- 2) egzaminy z przedmiotu - pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu; student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.

Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.

- a) egzamin ustny powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników;
- b) egzamin pisemny może być organizowany w formie testowej lub opisowej; egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność; prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy w sytuacji gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób).

- 3) zaliczenie i zaliczenie z oceną – osoba prowadząca zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.